

SYLABUS W SZKOLE DOKTORSKIEJ NA UPJPII

I. Dane wypełniane przez jednostkę prowadzącą studia na podstawie zatwierdzonych planów studiów

Jednostka prowadząca: Szkoła Doktorska na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie

Dyscyplina: nauki socjologiczne

Nazwa przedmiotu¹ w j. polskim (Nazwa w j. angielskim)* – ew. forma zajęć

Bieg życia w ujęciu socjologicznym ***Course of life in sociological perspective***

Kod przedmiotu	
Język	polski
Typ przedmiotu	moduł zajęć obowiązkowych
Przedmiot obieralny	NIE
Rok studiów	IV, semestr VIII
Wymiar	30 godzin, wykład
Punkty ECTS	2
Forma zaliczenia	Egzamin
Prowadzący	dr Maria Łuszczyńska
Koordynator sylabusa	dr Maria Łuszczyńska

II. Dane wypełniane przez koordynatora sylabusa (prezentowane również na stronie internetowej UPJPII)

Wymagania wstępne:

- Posiada umiejętność krytycznej analizy tekstów źródłowych;

Cele:

Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z koncepcją biegu życia (*life-course perspective*), przeanalizowanie kolejnych etapów życia ludzkiego w kontekście relacji i ról społecznych, po to aby inspirować badania biograficzne oraz podnosić świadomość studentów odnośnie procesów rozwojowych jednostki w kontekście społecznym.

Treści kształcenia:

1. Socjologiczne pojęcie kultury i świadomości społecznej
  2. Socjalizacja i kontrola społeczna – teoria socjalizacji, instytucje socjalizacji.
  3. Czas w społeczeństwie
  4. Bieg życia (1) – dzieciństwo, nastoletniość, kultura młodzieżowa
  5. Bieg życia (2) – wczesna i późna dorosłość, starość
  6. Międzypokoleniowość – konflikty, relacje, sieci
  7. Dewiacje biegu życia – role społeczne a ich niepodejmowanie
  8. Starzenie się – procesy demograficzne, społeczne, ekonomiczne, prawne, kulturowe, edukacyjne polityczne
  9. Społeczne teorie starzenia
  10. Śmierć i umieranie – socjologia śmierci i umierania, śmierć w społeczeństwach tradycyjnych i nowoczesnych, przemiany stosunku do śmierci, żałoba
-

Efekty uczenia się:

WIEDZA – w wyniku przeprowadzonych zajęć student:

1. *ma pogłębioną wiedzę na temat rozwoju człowieka w cyklu życia w różnych kontekstach społecznych oraz czynników stymulujących/ utrudniających ten rozwój;*
2. *posiada pogłębioną wiedzę na temat roli podstawowych środowisk dla funkcjonowania jednostki.*
3. *posiada szeroką wiedzę na temat rozwoju we wczesnej, średniej i późnej dorosłości i jego znaczenie dla efektywnego funkcjonowania społecznego*

UMIĘJĘTNOŚCI – w wyniku przeprowadzonych zajęć student:

1. *Potrafi określić zasadnicze prawidłowości i problemy w kolejnych okresach rozwoju człowieka*
2. *Potrafi samodzielnie dokonać diagnozy i analizy potrzeb rozwojowych dzieci, młodzieży i człowieka dorosłego*
3. *Posiada umiejętność planowania działań o charakterze profilaktyki starzenia*

KOMPETENCJE SPOŁECZNE (POSTAWY) – w wyniku przeprowadzonych zajęć student nabeździe następujące postawy:

1. *Potrafi samodzielnie i krytycznie uzupełniać wiedzę i umiejętności z obszaru socjologii rozwoju człowieka, poszerzone o wymiar interdyscyplinarny*
2. *Potrafi przekazywać i bronić swoich poglądów, umie wypowiadać się w ważnych sprawach dotyczących rozwoju człowieka jako istoty społecznej*
3. *Ma świadomość społecznych konsekwencji rozwoju człowieka w czasie w perspektywie społecznej i potrafi projektować własny rozwój osobisty i zawodowy w tym kontekście.*

Metody i narzędzia dydaktyczne:

1. Wykład konwersatoryjny
2. Dyskusja dydaktyczna

Sposoby sprawdzania i warunki zaliczenia:

1. Obecność na wykładach
2. Zaliczenie wykładów – egzamin

Ocena ostateczna (z efektów kształcenia): Egzamin po spełnieniu warunku 1 (przynajmniej 80% obecności) oraz warunku 2 według następujących wskaźników: bdb – 100%- 85%; +db – 84,5% - 80%; db – 79,5%-75%; +dst – 74,5%-70%; dst – 69,5%-60%; ndst – poniżej 60%

Lektury podstawowe:

1. Sztompka P., Socjologia. Analiza społeczeństwa, Znak, Kraków 2012
2. Giddens A., Socjologia, PWN, Warszawa 2012

Lektury uzupełniające:

1. Buhler Ch., Bieg życia ludzkiego, Wydaw. Naukowe PWN, Warszawa 1999
2. Erikson Erik H. , Erikson Joan M., Dopełniony cykl życia, Helion, Gliwice 2012
3. Berger P., Luckmann Th., Społeczne tworzenie rzeczywistości, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 2010
4. Griese H. M., Socjologiczne teorie młodzieży, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 1996
5. Mead M., Kultura i tożsamość. Studium dystansu międzypokoleniowego, Warszawa, PWN 1978.
6. Nawrocka J., Społeczne doświadczenie starości: stereotypy, postawy, wybory, Oficyna Wydawnicza " Impuls" , Kraków 2013
7. Appelt K., Wojciechowska J. (red.), Zadania i role społeczne okresu dorosłości, Wydawnictwo Humaniora, Poznań 2002
8. Aries P., Człowiek i śmierć, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1989

Uwagi:

Brak

III. Dane wypełniane przez koordynatora sylabusu (tylko do dokumentacji)**Obciążenie DOKTORANTA pracą:**

(całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów w godzinach oraz punktach ECTS
(1 pkt ECTS odpowiada 25–30 godzin pracy studenta z udziałem nauczyciela oraz bez udziału nauczyciela)

<u>Forma aktywności studenta</u>	<u>Średnia liczba godzin pracy doktoranta</u>
Godziny kontaktowe wynikające z planu	30 godzin
Pozostałe godziny kontaktowe	5 godzin
Praca własna doktoranta	15 godzin
<u>Razem</u>	<u>50 godzin</u>

Podpis koordynatora sylabusu

Podpis prowadzącego